

Český jazyk a literatura

1. stupeň

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura má časovou dotaci v 1. třídě 7 + 2 hodin, ve 2. třídě 7 + 2 hodin, ve 3. třídě 7 + 2 hodin, ve 4. třídě 6 + 1 v 5. třídě 6 + 1 hodin týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v učebně výpočetní techniky. Zahrnuje též návštěvy knihovny a divadelních představení.

Přednostní formou realizace předmětu je vyučovací hodina, zařazujeme projekty i referáty. Předmět je formálně členěn na tři okruhy - jazykovou výchovu, komunikační a slohovou výchovu a literární výchovu.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu.

Při výuce klademe důraz na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost, spolupráci a umění učit se. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, dále porozumět informacím a pracovat s nimi, vnímat umělecká díla a získávat vztah k umění, používat jazyk v podobě mluvené i psané.

Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, utřídění informací a hledání jejich souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů.

Formy realizace předmětu:

- skupinové vyučování
- samostatné práce a referáty
- projekty
- práce na PC
- návštěvy knihoven, divadelních představení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- matematika - vyjadřování myšlenek a poznatků
- prvouka – živé a neživé přírodniny
- vlastivěda - reálie měst, zemí, práce s mapou
- přírodověda - životní prostředí
- výtvarná výchova - Velikonoce, Vánoce
- hudební výchova - skladatelé, díla, texty lidových písní
- tělesná výchova - hlášení, zadávání pokynů

Vyučovací předmět pracuje s těmito **průřezovými tématy:**

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků **Kompetence k učení**

Žák - systematicky si ukládá získané informace

- vzájemně propojuje naučená pravidla pravopisu a uplatňuje je v praxi
- rozvíjí potřebné dovednosti k osvojování si učiva
- zdokonaluje se ve čtení s porozuměním, v práci s textem a ve vyhledávání informací
- aktivně se zapojuje do vyučovacího procesu
- používá osvojené dovednosti z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- seznamuje se s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- doplňuje, rozvíjí a prohlubuje nabyté vědomosti a dovednosti pro svůj další rozvoj

Kompetence k řešení problémů

Žák - nalézá chyby v textu a odůvodňuje správná řešení

- pracuje samostatně s pravidly, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- zapojuje se do soutěží a do problémů školního života
- radí a pomáhá spolužákům
- využívá při týmové práci své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti
- spolupracuje při dosahování společně stanovených cílů

Kompetence komunikativní

Žák - sestavuje srozumitelně a správně větné celky

- rozšiřuje si slovní zásobu pomocí literárního i gramatického učiva
- prezentuje výstižně a kultivovaně své myšlenky a názory
- vystupuje samostatně (rozhlasové relace, vystupování na veřejnosti i před třídním kolektivem)
- užívá efektivně a tvořivě dostupných prostředků komunikace

Kompetence sociální a personální

Žák - diskutuje v malých skupinách i v rámci celé třídy

- respektuje názory jiných
- prokazuje schopnost střídat role ve skupině
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu

Kompetence občanské

Žák - plní zodpovědně a svědomitě své povinnosti a úkoly

- vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní a duchovní hodnoty
- poskytuje účinnou pomoc v krizových situacích
- nepoškozuje a neohrožuje svým chováním a jednáním sebe a jiné, přírodu a životní prostředí
- zaujímá odpovědný postoj k otázkám sociálním, kulturním a ekologickým

Časový a tematický plán

Předmět: Český jazyk

Vzdělávací program: Škola pro děti

Třída: 1.

Školní rok: 2023/24

Časová dotace: 7 + 2 hodiny týdně

Měsíc	Tematický celek	Výstupy	Poznámky
Září	JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ <ul style="list-style-type: none">Komunikační a slohová výchova (technika čtení, čtení jako zdroj informací, pozorné naslouchání, technika mluveného projevu, základní komunikační pravidla, komunikační situace - žánry, technika písemného projevu, základní hygienické návyky).Pojem stránka, řádek, sloupec, písmeno, slovo, básnička.Hlásky a písmena – Mm, Aa.Poslech čteného textu – pohádka.	<ul style="list-style-type: none">Zvuková stránka jazyka-sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin.Krátké texty – trénink paměti.Zrakové vnímání, procvičování sluchu, dechová cvičení, zraková paměť.Orientace v prostoru.Základní hygienické návyky. Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem.Správně seřadí ilustrace podle posloupnosti děje, na základě obrázkové osnovy vypráví text.Naslouchá jiným, zapojuje se do rozhovoru.Zdvořile vystupuje v každodenních situacích.OSV – rozvoj paměti, schopnost pracovat s textem a soustředění na práci.	
	LITERÁRNÍ ČÁST: <ul style="list-style-type: none">Přednes říkadel a vyprávění pohádek známých z MŠ, poslech pohádek, Perníková chaloupka, kamarádi, pozdrav, poprvé ve škole.	<ul style="list-style-type: none">Přednáší říkadla a vypráví pohádky známých z MŠ, poslech pohádek.	
	PSANÍ <ul style="list-style-type: none">Uvolňovací cviky	<ul style="list-style-type: none">Upevňování správného režimu před psaním, tj.: správné sezení, držení těla.Rozcvičení prstů, ruky, zápěstí.	
Říjen	JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ <ul style="list-style-type: none">Členění věty – slovo, slabika, hláska.Dlouhé a krátké samohlásky, poznávání samohlásek uprostřed slova.Slabikotvorné samohlásky.Analýza a syntéza slabik.Hlásky a písmena – L, l, E, e, S, s, O, o.Čtení otevřených slabik, jednoduchá slova.Výslovnost samohlásek a souhlásek	<ul style="list-style-type: none">Procvičování správné výslovnosti, rozšiřování slovní zásoby.Postupně vyjmenovat všechny hlásky ve slově.Přiřazování písmen k obrázkům podle počátečního slova.Spisovné vyjadřování.Sluchové rozlišení hlásek.Základní hygienický návyky - (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku)Modulace souvislé řeči, tempo, intonace, přízvuk.	
	LITERÁRNÍ ČÁST <ul style="list-style-type: none">Hra s rýmem, rytmem, intonacíVyprávění zážitků z večerníčku	<ul style="list-style-type: none">Vypráví o prožitých zkušenostech, hovoří v jednoduchých větách a souvětích, dodržuje časovou posloupnost děje.Vyjadřuje se spisovně.	

Říjen	<p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moje první psaní (uvolňovací a zobratňovací cviky) • Písanka 1 (první písmena) 	<ul style="list-style-type: none"> - Základní hygienický návyk. - Správně sedí, drží psací náčiní, dodržuje čitelnost a úhlednost. 	
Listopad	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyvození hlásek, slabiky a jednoduchá slova. • Pozice hlásek ve slově. • Procvičování pozornosti vyhledávání stejných tvarů a znaků. • Hlásky a písmena P, p, U, u, l, i. 	<ul style="list-style-type: none"> - Čtení otevřených slabik - Čtení slabik a slov z nich složených, čtení slabik se souhláskou na konci. - Hádanky a slovní hříčky, pohádky. - Zvládá psaní správných tvarů a číslic ve větší linii. 	
	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konec podzimu, jak se chystají na zimu zvířátka. • Volný čas – vypravování. • Chytrá kůzlata. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mluví srozumitelně a přiměřeně hlasitě. - Na základě pokynů učitele pracuje tvořivě s literárním textem. 	
	<p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Písanka 1 (písmena, velká písmena, psaní slabik). • Velikost a napojování písmen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Psaní, velikost a napojování písmen. - Psaní slabik. 	
Prosinec	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyvození dalších hlásek - T, t, J, j, Y, y, N, n. • Jednoslabičná slova se zavřenou slabikou (les), trojslabičná slova s otevřenou slabikou (maluje, umyje). 	<ul style="list-style-type: none"> - Dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slov. 	
	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Život dětí na venkově. • Přípravy na Vánoce, koledy. • Kniha – autor, ilustrátor. • Vztahy v rodině – sourozenci. • Pohádka Tři medvědi. • Základní literární pojmy, báseň, pohádka. 	<ul style="list-style-type: none"> - Modulace souvislé řeči – tempo intonace, přízvuk. - Mluví srozumitelně a přiměřeně hlasitě. - MeV- rozvíjení schopnosti vyjadřovat se samostatně pomocí písemných či ústních projevů k danému tématu. 	
	<p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psaní jednoduchých slov, napojování písmen. • Písanka 1, písanka 2 	<ul style="list-style-type: none"> - Správně sedí. Drží psací náčiní. - Píše jednoduché slova a napojuje písmena. - Psaní slabik, spojování slabik do slov, přepis slabik a slov. - Psaní jednoduchých slov, napojování písmen. 	
Leden	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyvození hlásek V, v, Z, z, D, d, K, k. • Číslovky v textu – první, pět apod. • Dvouslabičná slova se zavřenou slabikou (volám) a se dvěma souhláskami na začátku (plave). • Slabičné předložky (na, u, do, ke), neslabičné předložky (v, k). 	<ul style="list-style-type: none"> - Čtení souvislého textu a následná reprodukce. 	

Leden	LITERÁRNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none"> • Zážitky z Vánoc, Vánoce a tajemství. • Zima. • Jak se lidé dříve bavili. • O Smolíčkovi. 	- Interpretuje slyšený text I jednoduché čtené texty. - Vypráví o prožitých zkušenostech, hovoří v jednoduchých větách a souvětích, dodržuje časovou posloupnost děje.	
	PSANÍ <ul style="list-style-type: none"> • Háček, čárka, kroužek ve slově. • Psaní písmen procvičených ve slabikáři. • Nácvik spojů a slov. • Opisy slov ze slabikáře. • Písanka 2 	- Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev). - Psaní písmen procvičených ve slabikáři. - Nácvik spojů a slov. - Opisy slov ze slabikáře. - První věty, přepis slov.	
Únor	JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ <ul style="list-style-type: none"> • Vyvození hlásek Š, š, R, r, Au, au, Ou, ou, C, c, H, h. • Znaménka za větami, velké písmeno na začátku věty a vlastní jména. • Tvoření otázky. • Jednoslabičná slova s dvěma souhláskami na začátku (mrak). 	- Dokončování děje u čteného článku – několik variant. - Tvoření otázky. - Rozlišuje hlásky, slabiky, písmena. - Hodnocení své práce (povedlo se x nepovedlo se). - Chyby nejen druhých, ale i své. - OSV – spolehlivost při vypracování úkolů.	
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none"> • Zima a její radovánky. • Hry s intonací – dětská poezie. • Báseň - sloka, verš, rým. • Koblížek na cestách. 	- Správná technika čtení – plynulost, pozornost. - Správně intonuje a recituje báseň při přednesu.	
	PSANÍ <ul style="list-style-type: none"> • Procvičování a opakování nacvičených písmen. • První přepisy textu. • Diktáty a doplňovačky (písmena, opis a přepis slov, přepis krátkých vět). 	- Zvládá opis a přepis slov. - Přepis krátkých vět. - První přepisy textu. - Diktáty a doplňovačky. - OSV – spolehlivost	
Březen	JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ <ul style="list-style-type: none"> • Hlásky a písmena – B, b, Č, č, Ž, ž. • Slova složitější stavby. • Čtení delšího souvislého textu a jeho reprodukování. 	- Převádí slova z podoby mluvené do podoby psané. - Vázaně slabikuje vhodné literární texty Péče o čtení s porozuměním. - Vlastní četba. - Praktické čtení, technika čtení, pozorné čtení, plynulé. - Věcné naslouchání, pozorné, soustředěné.	

Březen	LITERÁRNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none"> • Jaro v lidové slovesnosti. • Velikonoce a jejich zvyky a obyčeje. • V přírodě. • Ilustrace příběhu. 	- Seznamuje se s lidovými tradicemi, obyčejí. - Spojuje přírodu s lidovými zvyky.	
	PSANÍ <ul style="list-style-type: none"> • Nácvik psaní písmen, procvičování slov s měkkými slabikami. 	- Přepisování. - Diktát slov.	
Duben	JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ <ul style="list-style-type: none"> • Hlásky a písmena Ř, ř, Ch, ch, F, f, G, g . • Víceslabičná slova, slova se slabikotvorným r. l. • Čtení souvislého textu sporozuměním. • Hádanky a doplňovačky. • Vlastní jména (psaní velkých písmen). • Osnova z obrázků – příběh. • Slova stejného významu. • Slova složitější stavby. 	- Doplňování slabik do slov a slov do vět.	
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none"> • Příroda na jaře. • Bajky – Jak myška pomohla lvovi, O lišce a chytrém kohoutovi. 	- Převypráví bájku a porozumí textu.	
	PSANÍ <ul style="list-style-type: none"> • Přepisy jednoduchých vět. • Vlastní jména. • Individuální docvičování. 	- Rozlišuje slova, slabiky, hlásky, písmena. - Hovoří o svých pocitech z přečteného textu.	
Květen	JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ <ul style="list-style-type: none"> • Samostatné hlásky Ď-ď, Ť-ť, Ň-ň. • Slabiky dě, tě, ně; di, ti, ni; dy, ty, ny. • Slabiky bě, pě, vě, mě. • Procvičování čtenářských dovedností. • Slova stejného a opačného významu. • Intonace vět oznamovacích, tázacích a rozkazovacích. 	- Vyhledávání slov stejného nebo podobného významu. - Správně intonuje věty oznamovací, tázací a rozkazovací.	

Květen	LITERÁRNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none"> • Jazykolamy, dramatizace přečteného textu, seznámení s ilustrátorem. • Jak Ferda učil zvířátka číst. 	<ul style="list-style-type: none"> - Praktické čtení - Vlastní výtvarné zpracování - Základní literární pojmy, říkadla - Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy. 	
	PSANÍ <ul style="list-style-type: none"> • Opis, přepis, autodiktát. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dodržuje správný sklon písma. - Snaží se správně přepsat slyšený text. 	
Červen	JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ <ul style="list-style-type: none"> • Písmena W-w, X-x – seznámení. • Vypravování pohádky pro mladšího sourozence. • Čtení s porozuměním. 	<ul style="list-style-type: none"> - Praktické čtení - Praktické naslouchání, zdvořilé - Modulace souvislé řeči, tempo, intonace, přízvuk - Dramatizace, vlastní výtvarné zpracování. - Péče o čtení s porozuměním, snaha o dobrý přízvuk, čtení delších textů, zvyšování plynulosti, prvky výrazného čtení 	
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA <ul style="list-style-type: none"> • Poezie – verš, sloka. • Co znamená pranostika. 	<ul style="list-style-type: none"> - Čtení knihy pro zábavu i poučení. - Co budeme číst o prázdninách – naše knihovnička. - Čtení pohádek z vybraných knih. - Uvědoměle čte - Hovoří o svých pocitech z přečteného textu, své myšlenky vyjadřuje i výtvarně - Píše velké písmeno na začátku věty, odůvodňuje: protože je to na začátku věty, píšeme velké písmeno. - Píše velká písmena na začátku vlastních jmen a místních názvů z nejbližšího okolí. - OSV – rozvoj kreativity v rámci slohových a literárních aktivit. 	
	PSANÍ <ul style="list-style-type: none"> • Zkoušky dovednosti ve psaní. • Odpověď na otázku. • Závěrečné opakování. 	<ul style="list-style-type: none"> - Je schopen kontrolovat po sobě napsaný text a uvědomuje si chyby, které v textu napsal. - Dovede sám sebe objektivně hodnotit. 	

Změna plánu vyhrazena

Časový a tematický plán

Předmět: Český jazyk

Vzdělávací program: Škola pro děti

Třída: 2.

Školní rok: 2023/24

Časová dotace: 7 + 2 hodiny týdně

Měsíc	Tematický celek	Výstupy	Poznámky
Září	JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ <ul style="list-style-type: none">OpakováníVětaAbeceda a písmo tiskací a psací, slabika, slovoVlastní jména lidí a zvířatPsaní jména a příjmení, jména kamarádůOpis, přepis, diktát větSprávné tvary písmenVypravování na základě obrázkové osnovy.Oslovení, pozdrav.Telefonický rozhovor.	<ul style="list-style-type: none">Rozlišuje písmeno a hlásku. Analyzuje slovo na hlásky.Dodržuje správný úchop pera, tužky.Sedí rovně, Sešit naklání na správnou stranu s ohledem na pravolevou orientaci.Čitelně píše správné tvary písmen a číslic podle normy psaní v přirozené velikosti. Dodržuje požadavky na sklon písma.Dodržuje rozestupy písmen. Správně spojuje písmena, slabiky.Správně používá velká písmena ve slovech i ve větě a také diakritická znaménka.Ve vlastních písemných projevech hledá a opravuje chyby.Správně seřadí ilustrace podle posloupnosti děje, na základě obrázkové osnovy vypráví text	OSV
	LITERÁRNÍ ČÁST: Dětská poezie, hádanky, čtení o zvířátkách a květinách, verš a rým	<ul style="list-style-type: none">Naslouchá jiným, zapojuje se do rozhovoruZdvořile vystupuje v každodenních situacíchVybírá vhodné prostředky podle situace, rozlišuje prostředky řeči pro školní prostředí, pro hovor s dospělými, s kamarády, s rodinou.Plynule čte, interpretuje text, odpovídá na otázky k textu.	ČG, ČD
	PSANÍ <ul style="list-style-type: none">Základní hygienické návyky spojené se psaním.Správné tvary písmen a číslic.	<ul style="list-style-type: none">Upevňování správného režimu před psaním, tj.: správné sezení, držení těla. Rozcvičení prstů, ruky, zápěstí.	
Říjen	JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ <ul style="list-style-type: none">Spojování a oddělování vět, pořádek ve větě, spojkyDruhy větPozdrav, oslovení, omluva, prosba.Vypravování podle osnovy.	<ul style="list-style-type: none">Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí. Rozčlení souvětí na věty jednoduché.Věty jednoduché pomocí běžných spojek spojuje do souvětí.Vyjmenuje základní spojky.Rozlišuje v mluveném a psaném projevu větu oznamovací, tázací, přací a rozkazovací podle intonace, obsahu a znaménka na konci věty.Ke každému větnému druhu uvede příklady, správně intonuje, píše se správnými znaménky na konci věty.Naslouchá vyprávění jiných. Zapojuje se do hovoru.Vypráví o prožitých zkušenostech, hovoří v jednoduchých větách a souvětích, dodržuje časovou posloupnost děje	VDO, OSV

Říjen	LITERÁRNÍ ČÁST • Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod	- Čtení literárních textů. - Plynule čte, dodržuje správné tempo. - Dramatizuje přečtený text. - Rozlišuje základních literární pojmy.	
	LITERÁRNÍ ČÁST • Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod	- Čtení literárních textů. - Plynule čte, dodržuje správné tempo. - Dramatizuje přečtený text. - Rozlišuje základních literární pojmy.	
	PSANÍ • Základní hygienické návyky spojené se psaním. • Správné tvary písmen a číslic. • Správné spojování písmen a slabik.	- Správně sedí, drží psací náčiní, dodržuje čitelnost a úhlednost	
Listopad	JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ • Věta, slovo a významy slov (nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná, souznačná). • Synonyma, antonyma. • Slova citově zabarvená.	- K danému slovu vytvoří slovo opačného významu. - V zadaných slovech určí dvojici slov opačného významu. - Ke skupině slov určí slovo nadřazené. - K danému slovu určí slova podřazená. - Mluví srozumitelně a přiměřeně hlasitě. Správně vyslovuje. - Zvládá techniku dýchání při mluveném projevu. Zvolí tempo řeči na základě charakteru sdělení.	OSV
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA • Přednášení literárních textů. • Bystření pozornosti a postřehu. • Řešení hádanek. • Rozlišení pojmu hádanka a říkanka. Bajka, přísloví o zvířatech, hádanky, pranostiky. • Dramatizace	- Mluví srozumitelně a přiměřeně hlasitě. Správně vyslovuje. - Zvládá techniku dýchání při mluveném projevu. Zvolí tempo řeči na základě charakteru sdělení. - Z literárních textů vybere bajku, vyjmenuje její typické znaky - Orientuje se v literárním textu. Čte role – rozlišuje řeč přímou a nepřímou. - Na základě pokynů učitele pracuje tvořivě s literárním textem.	
	PSANÍ • Správné tvary písmen. Technika psaní	- Základní hygienické návyky spojené se psaním. - Správné tvary písmen a číslic. - Správné spojování písmen a slabik. - Kontrola vlastního písemného projevu.	

Prosinec	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovo, slabika, hláska písmeno • Sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek a souhlásek. • Význam slabiky. • Rozdělení hlásek. Slabikotvorné r,l. • Psaní ú, ů • Dvojhlásky ou, au, eu • Vypravování, dialog, základní komunikační pravidla, mimojazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje samohlásky, třídí je na krátké a dlouhé. - Rozlišuje tvrdé a měkké souhlásky, odůvodňuje: protože h, ch, k...ž. š. č je tvrdá/měkká souhláska, píšeme y/i. 	
	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Věcné čtení • Věcné naslouchání. • Literární žánry – hádanka, báseň • Verš, rým. 	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikační žánry – vypravování, dialog - Základy techniky mluveného projevu - Mimojazykové prostředky - Vypravování - Věcné čtení - Věcné naslouchání 	MkV, OSV
	<p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správné tvary písmen • Texty s vánoční tematikou básně, hádanky, pranostiky, písně. • Technika psaní 	<ul style="list-style-type: none"> - Správně sedí. Drží psací náčiní. - Přání k Vánocům 	
Leden	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvrdé a měkké souhlásky. Slovo, slabika, hláska, písmeno y, ý po tvrdých souhláskách. • Souhlásky – dělení – měkké, tvrdé, obojetné • Rozlišování slabik di, ti, ni x dy, ty, ny • Přířloví a přirovnání • Správné tvary písmen 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje tvrdé a měkké souhlásky, odůvodňuje: protože h, ch, k...ž. š. č je tvrdá/měkká souhláska, píšeme y/i. 	
	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Novoroční texty a poezie, Josef Lada, příroda v zimě, pohádky Dramatizace pohádek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - Z prozaických textů vybere pohádku, určí její typické znaky. - Domýšlí příběhy. Převypráví smysluplně text. - K textu na základě samostatně přečteného textu uvažuje nad myšlenkami z textu, své úvahy sděluje ústně či písemně. - Vymýšlí osnovu. - Ilustruje příběh. 	VMEGS, VDO
	<p>PSANÍ</p> <p>Správné tvary písmen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev). 	

Únor	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvrdé a měkké souhlásky • Psaní y, ý po tvrdých souhláskách • Psaní i/í po měkkých souhláskách • Slova jednoslabičná, dvojslabičná, víceslabičná • Dvojice slov – záměna jednoho písmena – zub x dub • Komunikační žánry – vzkaz, zpráva, oznámení 	<p>- Rozlišuje tvrdé a měkké souhlásky, odůvodňuje: protože h, ch, k...ž. š. č je tvrdá/měkká souhláska, píšeme y/i.</p>	MeV
	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zážitkové čtení • Zážitkové čtení a naslouchání 	<p>- Na základě samostatně přečteného textu uvažuje nad myšlenkami z textu, své úvahy sděluje ústně či písemně.</p> <p>- Určí autora knihy.</p> <p>- Převypráví smysluplně text.</p>	
	<p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přepis a opis říkadel 	<p>- Technicky správně a čitelně píše</p>	
Březen	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psaní i/í po měkkých souhláskách • Psaní souhlásek uprostřed a na konci slova • Dramatizace situací – zákl. komunikační pravidla . 	<p>- Rozlišuje tvrdé a měkké souhlásky, odůvodňuje: protože h, ch, k...ž. š. č je tvrdá/měkká souhláska, píšeme y/i.</p> <p>- Rozlišuje písmeno a hlásku</p> <p>- Rozlišuje grafickou a zvukovou podobu slova</p> <p>- Vybírá vhodné prostředky řeči</p>	
	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poslech literárních textů, přednes vhodných literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání. • Hádanky. Rozpočítadla. • Texty o zvířátkách. 	<p>Dramatizace</p> <p>- Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>- Literární žánry – rozpočítadlo.</p>	
	<p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opis a přepis textu 	<p>- Technika psaní. Čitelně píše</p>	
Duben	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. • Slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. • Věty jednoduché a jednoduchá souvětí se spojkami a, ale, nebo, když, protože... 	<p>- Dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</p>	
	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vypravování podle osnovy 	<p>- Vypráví podle osnovy</p> <p>- K textu vymyslí osnovu .</p> <p>- Čte role.</p> <p>- Mluví srozumitelně a přiměřeně hlasitě</p>	

Duben	<p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psaní číslic a tiskacích písmen • Velikonoční zvyky, velikonoční pozdrav, koledy. • Pohádky, příběhy o zvířátkách, společná četba, dopravní tematika 	- Čitelně píše číslice a tiskací písmena	
Květen	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přehled slovních druhů – základní pojmy (číslování) • Podstatná jména – ten, ta, to – osoby, zvířata, věci kolem nás • Slovesa • Předložky – na, pod, před • Kombinace vhodných sloves k podstatným jménům 	- Při práci s neúplnou větou doplní správný gramatický tvar slova.	
Květen	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyprávění podle obrázkové osnovy 	<p>Praktické čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Při vyprávění, rozhovoru a popisu používá slova ve správném gramatickém tvaru. - Vypráví podle osnovy - K textu vymyslí osnovu 	
	<p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moje adresa, přání • Příběhy o zvířátkách, o řemeslech a povoláních 	<ul style="list-style-type: none"> - Technika psaní - Zážitkové čtení a naslouchání 	
Červen	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA + ČTENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Užití předložek ve větách • Psaní velkých písmen v místních jménech – města, řeky, hory, země.... • Přepis, opis, diktáty 	- Odůvodňuje a správně píše velká písmena ve jménech osob, zvířat, místních pojmenován	
	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adresa • Rébusy, hádanky, rozpočítadla. • Přednes vhodných literárních textů • Opakování látky 	- Výrazně a přiměřeně hlasitě čte přiměřeně obtížné texty.	
	<p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování. Přepis, psaní dle diktátu. Sebehodnocení 	<ul style="list-style-type: none"> - Je schopen kontrolovat po sobě napsaný text a uvědomuje si chyby, které v textu napsal. - Dovede sám sebe objektivně hodnotit. 	

Změna plánu vyhrazena

ČG - čtenářská gramotnost

ČD - čtenářská dovednost

VDO – schopnost respektu k odlišnostem jiných ve výslovnosti

VMEGS -rozvoj mateřského jazyka jako prostředku k dorozumívání

Časový a tematický plán

Předmět: Český jazyk

Vzdělávací program: Škola pro děti

Třída: 3.

Školní rok: 2023/24

Časová dotace: 7 + 2 hodiny týdně

Měsíc	Tematický celek	Výstupy	Poznámky
Září	<ul style="list-style-type: none">• Věta, slovo, slabika, hláska. Abeceda.• Vyprávění.• Pozdrav, představení se. Prosba.• Popis.• Psaní i, í po měkkých souhláskách, psaní y, ý po tvrdých souhláskách• Psaní u/ú/ů , psaní souhlásek uvnitř a na konci slov.• Technika psaní, úhledný, čitelný a přehledný písemný projev• Hygiena psaní, návyky. Písmena abecedy.• Zážitkové čtení a naslouchání• Recitace básní, pranostiky, ilustrace, rozpočítadlo, říkanka, báseň	<ul style="list-style-type: none">- Správně dýchá, vyslovuje- Vybírá vhodné prostředky řeči, rozlišuje hovor mezi kamarády a dospělými, užívá mimiku, gesta- Píše jednoduchá sdělení- Popisuje jednoduché předměty a činnosti- Píše čitelně podle osnovy, udržuje rozestupy a sklon písma, píše přiměřeně hbitě, odstraňuje nedostatky v písmu, získané dovednosti užívá v praxi- Interpretuje přečtený text, vyjadřuje svůj postoj k přečtenému textu, zformuluje myšlenky, které ho zaujaly, charakterizuje hlavní postavy, vylíčí atmosféru příběhu- Recituje básnický text	
Říjen	<ul style="list-style-type: none">• Psaní souhlásek uvnitř a na konci slov.• Slova se skupinami dě.,tě, ně, bě, pě, vě, mě• Popis.• Mimojazykové prostředky řeči, mimika, gesta• Písmena abecedy• Samostatná práce dle pokynů.• Zážitkové čtení a naslouchání• Verš, sloka, rým, bajka, hádanka.	<ul style="list-style-type: none">- Popisuje jednoduché předměty a činnosti- Vybírá vhodné jazykové prostředky řeči, rozlišuje hovor mezi kamarády a dospělými, užívá mimiku a gesta.- Píše čitelně.....- Udržuje správné sezení, zvládá zacházení s grafickým materiálem, dodržuje formální úpravu textu, dbá na hygienu zraku- Pracuje samostatně dle písemných nebo mluvených projevů- Plynule čte s porozuměním, využívá základních čtenářských dovedností a návyků při četbě jednoduchých textů, orientuje se v textu knih určených dětem- Seznámí se s pověstí, bajkou- Rozeznává různé typy autorů písničích pro děti, recituje básnický text, vyhledává a doplňuje rýmy.	
Listopad	<ul style="list-style-type: none">• Slovo a skutečnost, význam slov.• Slova protikladná, souznačná.• Slova nadřazená, podřazená, souřadná.• Slova mnohoznačná.• Slova citově zbarvená.• Slova přibuzná.	<ul style="list-style-type: none">- Všímá si významů slov, uvádí příklady slov souřadných, nadřazených, podřazených, rozlišuje slova citově zbarvená- Píše jednoduchá sdělení- Píše čitelně...	

Listopad	<ul style="list-style-type: none"> • Nauka o slově – opakování. • Dokončení příběhu. Příprava na vycházku. • Psaní adresy. • Písmena abecedy. • Zážitkové čtení, věcné čtení • Divadelní představení, herci, režisér. 	<ul style="list-style-type: none"> - Plynule čte s porozuměním, využívá základních čtenářských dovedností a návyků při čtenbě jednoduchých textů, orientuje se v textu knih určených dětem - Orientuje se v textu 	
Prosinec	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba slova. Slovní přízvuk. • Vyjmenovaná slova.B,L. • Písmena abecedy. • Přání – blahopřání. • Praktické čtení, zážitkové čtení 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba a tvoření slov - Zvládne přehled vyjmenovaných slov a pravopis po obojetných souhláskách, rozpoznává slova příbuzná, zdůvodní pravopis slov vyjmenovaných a příbuzných - Odůvodňuje: je to vyjmenované/příbuzné slovo a proto píšeme y/ý. Není to vyjmenované/příbuzné slovo a proto píšeme i/í. - Píše jednoduchá sdělení - Interpretuje přečtený text, vyjadřuje svůj postoj k přečtenému textu, zformuluje myšlenky, které ho zaujaly, charakterizuje hlavní postavy, vylíčí atmosféru příběhu - Orientuje se v textu, vyhledává klíčová slova 	
Leden	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenovaná slova po M, P. • Podstatná jména, přídavná jména, zájmena číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce • Telefonický rozhovor. • Technika psaní • Vyhledávací čtení, zážitkové čtení • Přísloví, přirovnání. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládne přehled vyjmenovaných slov a pravopis po obojetných souhláskách, rozpoznává slova příbuzná, zdůvodní pravopis slov vyjmenovaných a příbuzných - Odůvodňuje: je to vyjmenované/příbuzné slovo a proto píšeme y/ý. Není to vyjmenované/příbuzné slovo a proto píšeme i/í. - Rozlišuje slovní druhy, skloňuje podstatná jména, pracuje s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen, určuje osobu, číslo a čas u sloves, rozlišuje slova ohebná od neohebných - Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. - Vybírá vhodné prostředky řeči, rozlišuje hovor mezi dospělými, kamarády, užívá mimiku, gesta - Rozeznává různé typy autorů písní pro děti, recituje básnický text, vyhledává a doplňuje rýmy. - Orientuje se v textu, vyhledává klíčová slova 	
Únor	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenovaná slova po S,V. • Tvarosloví – podstatná jména. • Podstatná jména- rod, číslo, pád. • Vlastní jména osob, zeměpisné názvy. • Tiskací písmena • Zážitkové čtení, praktické čtení • Spisovatelé - Josef Lada. Božena Němcová 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládne přehled vyjmenovaných slov a pravopis po obojetných souhláskách, rozpoznává slova příbuzná, zdůvodní pravopis slov vyjmenovaných a příbuzných - Odůvodňuje: je to vyjmenované/příbuzné slovo a proto píšeme y/ý. Není to vyjmenované/příbuzné slovo a proto píšeme i/í. - Rozlišuje slovní druhy, skloňuje podstatná jména, pracuje s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen, určuje osobu, číslo a čas u sloves, rozlišuje slova ohebná od neohebných 	

Únor		<ul style="list-style-type: none"> - Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. - Píše správně... - Rozeznává různé typy autorů píšících pro děti, recituje básnický text, vyhledává a doplňuje rýmy - Plynule čte s porozuměním, využívá základních čtenářských dovedností a návyků při četbě jednoduchých textů, orientuje se v textu knih určených dětem, pracuje s dětskými časopisy, všímá si spojitosti textu s ilustrací, chápe četbu jako zdroj nformací o světě i o sobě, domýšlí jednoduché příběhy 	
Březen	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenovaná slova po Z. • Komunikační žánry • Pozvánka, vzkaz, oznámení. • Praktické čtení, vyhledávací čtení, zážitkové čtení 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládne přehled vyjmenovaných slov a pravopis po obojetných souhláskách, rozpoznává slova příbuzná, zdůvodní pravopis slov vyjmenovaných a příbuzných - Odůvodňuje: je to vyjmenované/příbuzné slovo a proto píšeme y/ý. Není to vyjmenované/příbuzné slovo a proto píšeme i/í. - Zapojuje se do hovoru, reaguje vhodnými otázkami, zdvořile vystupuje v každodenních situacích, oslovuje účastníky hovoru, věcně naslouchá - Píše jednoduchá sdělení - Orientuje se v textu, vyhledává klíčové informace 	
Duben	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní druhy, vyjmenovaná slova - opakování. • Mluvený projev (základy techniky mluveného projevu). Pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování, dialog. • Vypravování podle osnovy. • Velikonoční pozdrav. • Tiskací písmena. Velká písmena. • Římské číslice, letopočet. • Bajka. Pověst. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mluví srozumitelně a přiměřeně hlasitě, užívá spisovného jazyka. - Vypravuje dle názorných pomůcek, souvisle se vyjadřuje a klade otázky - Píše jednoduchá sdělení - Píše správně.... - Seznámí se s bajkou, pověstí. Rozeznává různé typy autorů píšících pro děti. - Interpretuje přečtený text, vyjadřuje svůj postoj k přečtenému, zformuluje myšlenky, které ho zaujaly, charakterizuje hlavní postavy, vylíčí atmosféru příběhu. 	
Květen	<ul style="list-style-type: none"> • Slovesa. Osoba, číslo a čas. Infinitiv. • Zvratná slovesa, časování sloves • Stavba věty jednoduché. Souvětí. • Spojky • Inzerát, omluvenka, zpráva • Povídka. Dětský časopis. Zážitkové čtení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje slovní druhy, skloňuje podstatná jména, pracuje s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen, určuje osobu, číslo a čas u sloves, rozlišuje slova ohebná od neohebných - Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. 	

Květen		<ul style="list-style-type: none"> - Odliší větu od souvětí, vyhledává skladební dvojice, spojuje věty jednoduché v souvětí, vyhledává základní skladební dvojice - Chápe rozdíl mezi spojením výrazů a vět - Píše jednoduchá sdělení. - Plynule čte s porozuměním, využívá základních čtenářských dovedností a návyků při četbě jednoduchých textů 	
Červen	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování učiva • Pozdrav z výletu. • Dopis. Složenka. Podací lístek. • Zážitkové čtení a naslouchání 	<ul style="list-style-type: none"> - Píše jednoduchá sdělení. - Plynule čte s porozuměním, využívá základních čtenářských dovedností a návyků při četbě jednoduchých textů, orientuje se v textu knih určených dětem, pracuje s dětskými časopisy, všímá si spojitosti textu s ilustrací, chápe četbu jako zdro 	

Změna plánu vyhrazena

Časový a tematický plán

Předmět: Český jazyk

Vzdělávací program: Škola pro děti

Třída: 4.

Školní rok: 2023/24

Časová dotace: 6 + 1 hodiny týdně

Měsíc	Tematický celek	Výstupy	Poznámky
Září	Gramatika - opak.učiva III. ročníku Gramatika - opak.učiva III. Ročníku Gramatika - opak.učiva III. Ročníku Komunikační a slohová výchova - Orientace v textu Čtení - Škola, zpátky do lavic	- porovnává různé podoby slova, vyhledává v textu slova příbuzná, OSV - v textu bezpečně najde podst.jména, př.jména, předložky, slovesa - upevňuje si dovednost rozliš. věty jednoduché a souvětí, OSV - volně reprodukuje text podle svých schopností, orientuje se v textu dle odstavců, dokáže vytvořit vlastní text a přispět do škol. časopisu , MV - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty, přednáší vhodné texty z paměti	jazyková výchova, vyjmenovaná slova určování slovních druhů užívání vhodných spojovacích výrazů práce s textem, pokračování příběhu, krátké básničky-téma Škola přednes krátké básně, OSV
Říjen	Gramatika - Nauka o slově Gramatika - Stavba slova Slohová cvičení - pracovní postup Čtení - Malíř podzim už je tu	- rozlišuje slov.spisovná a nespisovná, citově zabarvená, nadřazená, souřadná - rozpozná části slova, tvoří slova odvozená od daného kořene, odlišuje předpony a předložky, správně píše slova s předponami, umí zdůvodnit a napsat zdvojené souhlásky (bezzubý), psaní skupin bě/bje, vě/vje, pě - píše správně po stránce obsahové a formální, MV - zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním, odpovídá na otázky k textu	práce s textem, pozor na vulgární slova kořen, předponová a příponová část výroba indiánské čelenky Cesta na ostrov čtenáře- mapa, úkoly
Listopad	Gramatika - vyjmenovaná slova Gramatika - vyjmenovaná slova Slohová cvičení - porozumění textu - přihláška Čtení - Z pohádky do pohádky	- používá tvary vyjmenovaných slov ve větách, umí k nim přidat slova příbuzná - rozumí obsahu vyjm.slov, docvičuje a opakuje pravopis, zdůvodňuje a správně píše i, y ve tvarech vyjm. slov a slov příbuzných, OSV - aktivně používá komunikační žánry, píše úhledně, čitelně, přehledně, MV - dokáže při čtení a naslouchání odhalovat často skryté postoje nebo vlastnosti	slova stejně znějící -mýt - mít práce s textem, doplňování přihláška do kroužku autor. a lidová pohádka, dílo, postava
Prosinec	Sloh - rozhovor, charakter.postav Čtení - Naše vlast, Vánoce Gramatika - Tvarosloví	- dovede samostat. vést telefon.rozhovor, u postavy popisuje vzhled, vlastnosti - rozlišuje základní pojmy literární teorie, literární dílo, divadlo, role, herec - v textu přiměřeně obtížnosti určuje všechny slovní druhy, samostatně určuje u podstatných jmen mluvnické kategorie - rod, číslo, pád	tel.čísla:150, 155, 158, pohádková post. divadelní představení, film, TV práce s textem, procvičování pádových otázek, určování pádů
Leden	Gramatika - Podstatná jména Čtení - Měsíc ledu Sloh - Vyprávění příběhu Gramatika - Podstatná jména	- seznamuje se se vzory podst.jmen, přiřazuje slova ke vzorům, určuje životnost - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo svého komunikačního záměru - vypráví příběh postupně, tak jak se stal, může si připravit osnov.vyprávění, MV - samostatně určuje u podst.jmen mluvnické kategorie, odůvodňuje a píše správně i/y v koncovkách podstatných jmen	rod mužský, ženský, střední základ.útvary poezie, přednes, texty obrázková osnova -zimní sporty, apod. upevňování učiva, práce s textem, pololetní písemná práce

Únor	Gramatika - Podstatná jména Čtení - Člověk a čas Gramatika - Tvarosloví - Slovesa	- zařazuje slova pouze ke vzorům předseda a soudce, odůvodňuje psaní ostat. koncovek podst.jm., správně píše i/y v pád.koncovkách podstatných jmen - plynule, správně a uvědoměle čte přiměřené texty, umí samostatně reprodukovat zajímavý text, učí se z textu vybírat hlavní body, MV, OSV, VDO - u sloves určitých procvičuje a zlepšuje určování mluvnických kategorií osoba, číslo, čas, utvoří k infinitivu(neurčitku(aloveso určité a naopak	upevňování učiva, opakování podst.jmen pověsti, historie, kroniky -Vlastivěda práce s textem, procvičování učiva
Březen	Gramatika - Slovesa Sloh - Blahopřání, pozvánka Čtení -Jaro je cítit ve vzduchu	- v textu vyhledává slovesné tvary a rozliší tvary jednoduché, tvořené jedním slovesem + zvrtná slovesa atvary stažené, vyjádřené více slovy. - časuje slovesa v čase přítomném, zná tvary pomocného slovesa být, určuje mluvnic. Kategorie - vytvoří vlastní pozvánku, píše správně po stránce obsahové a formální, MV - čte plynule, opravuje vl.chyby, intonuje, vhodně frázuje, čte sporozuměním a orientuje se v textu, OSV	mluvnické kategorie osoba, číslo, čas vyjádření úcty, maškarní ples, oslava ilustrace jako doprovod k textu, hádanky, Velikonoce
Duben	Gramatika -Slovesa Čtení - žerty, kouzla, čáry Gramatika - Stavba věty	- píše správně i/i ve 3.os., č.j., př.č., např- umí, sází atd, správně zdůvodňuje a píše koncovku i/y ve shodě podmětu s přísudkem v příčestí minulém - vypravuje jednoduché příběhy a zážitka z četby, filmu, zaznamenává si svoji četbu do čtenářského deníku a ilustruje ho, pozná ilustrátory dětských knih - upevňuje si dovednosti rozlišování věty jednoduché a souvětí podle počtu sloves v určitém tvaru, označuje stavbu souvětí, užívá vhodné spojovací výrazy, získává dovednost psaní nebo nepsaní čárky před spojovacími výrazy	upevňování učiva, práce s textem doplňková četba, HARRY POTTER větný vzorec V=věta, číslice=pořadí věty v souvětí, všechna znaménka ve větách
Květen	Gramatika - Podmět a přísudek Gramatika - Podmět a přísudek Sloh - Dopis Čtení - příroda, květy, voda	- ve větě vyhledá základní skladebnou dvojici a rozlišuje podmět a přísudek, seznamuje se s neúplnou větou s pojmem nevyjádřený podmět - dohledá a určí podmět podle předcházejících vět nebo ze situace, umí určit podmět několikanásobný - píše úhledně, čitelně a přehledně, psané projevy se samozřejmostí kontroluje - vyhledává texty v encyklopediích, samostatně reprodukuje zajímavý text, EV	práce s textem, opakování upevňování učiva, typy přímé řeči části dopisu, dopis kamarádovi apod. příslloví a rčení o vodě, četba
Červen	Gramatika - Řeč přímá a nepřímá Čtení - Za dobrodružstvím Závěrečné opakování učiva	- pozná přímou řeč v textu podle ohraničení, seznámí se s typy přímé řeči - dokáže změnu výška a barvy hlasu využívat k dramatizaci a přednesu vhodných literárních textů, čte plynule, správně a uvědoměle, OSV, MKUV - upevňuje si učivo 4. ročníku, rozlišuje zvukovou a psanou podobu slov, psané projevy se samozřejmostí kontroluje, aktivně používá základ.hygienické návyky psaní a techniku psaní - píše úhledně, čitelně a přehledně, snaží se vést dialog	práce s textem-učebnice, čítanka četba a prezentace vlastních knih práce s textem, písmo, prázdniny
Ostatní	Třídní knihovnička, žákovská knihovna ve škole , doplňková četba, prezentace knih, Čtenářský klub, návštěva kulturních akcí - divadelní přestavení, besedy, autorská čtení, návštěva městské knihovny, podílení se na tvorbě školního časopisu, příspěvky do místního tisku (Pyšelské listy), projekty -Vánoce, Velikonoce, Den Země, Den Zdraví, aj.		

Časový a tematický plán

Předmět: Český jazyk

Vzdělávací program: Škola pro děti

Třída: 5.

Školní rok: 2023/24

Časová dotace: 6 + 1 hodiny týdně

Měsíc	Učivo	Tematický celek	Výstupy	Poznámky
Září	Jazyková výchova	Řeč, jazyk, nářečí	- seznamuje se s pojmy národní a mateřský jazyk - rozeznává slova spisovná a nespisovná	slovní zásoba
		Opakování učiva 4. ročníku	- rozlišuje větu jednoduchou X souvětí - sestaví vzorec souvětí, utvoří souvětí podle vzorce - vyhledá základní skladební dvojice - shoda přísudku s podměte - určuje a pojmenovává slova souřadná, nadřazená, podřazená - chápe význam slov a tvoří synonyma, antonyma - pozná slova citově zabarvená - rozeznává slovní druhy - zná pravidla pro koncovky podstatných jmen - pozná vyjmenovaná slova a slova příbuzná - zopakuje si pravidla psaní velkých písmen	- význam slova - skladba - pravopis - OSV
	Komunikační výchova	Vypravování - příhoda Hlasité čtení	- při vypravování užívá spisovných slov - orientuje se v textu podle odstavců	- OSV
	Literární výchova	Lidová slovesnost	- seznamuje se s žánry lidové slovesnosti - poznává lidová říkadla, hádanky, pranostiky - přečte si lidové pohádky	- OSV - GV
Říjen	Jazyková výchova	Opakování učiva 4. ročníku	- po celkovém procvičování napíše kontrolní práci - učí se pracovat s chybou a psát opravy se zdůvodněním	- OSV
		Stavba slova	- učí se rozpoznat kořen, předpony a část příponovou - seznamuje se s koncovkou osobní, pádovou - rozeznává slova příbuzná a jiný tvar téhož slova - rozliší slovo základové a odvozené - odliší předponu a předložku - tvoří slova se samohláskovými a souhláskovými změnami - píše správně předpony nad-, pod-, před-, od-, roz-, bez-	- OSV
	Komunikační výchova	Popis předmětu	- dokáže popsat předmět - zlepšuje techniku psaní	- OSV
	Literární výchova	Umělecká literatura	- seznamuje se s pojmy beletrie a naučná literatura - definuje rozdíl mezi pohádkou a pověstí - poznává humor v literatuře (Prázdniny blce č. 13)	

Listopad	Jazyková výchova	Stavba slova	- zná pravopis zdvojených souhlásek - dá si pozor na přípony -ík, -ina, -ice	význam slov
		Přídavná jména odvozená příponou - ský, -cký Předpony s-, se-, z-, ze-, vz-, vze- Předložky s, se, z, ze Přísllovečná spřežka Tvoření příslovce z přídavného jména	- důsledně dodržuje změny souhlásek -ský na -ští a -cký na -čtí - užívá pravidla pravopisu pro psaní předpon s-, z-, vz- - umí použít předložku „z“ s 2. pádem a předložku „s“ se 7. pádem - seznamuje se s pojmem příslovečná spřežka - zná pravidlo pro užití -bje-, -vje-, -mně-	
	Komunikační výchova	Reklama	- učí se rozpoznat manipulativní komunikaci - zlepšuje techniku psaní	
	Literární výchova	Balada	- seznamuje se s pojmem balada - opakuje pojmy próza, poezie - přednáší zpaměti báseň Kytice	- GV
Prosinec	Jazyková výchova	Dělení slov na konci řádku Vyjmenovaná slova	- ovládá dělení slov na konci řádku - ovládá pravopis slov vyjmenovaných a příbuzných - poznává a správně píše přípony -il, -it, -ivý, -itý	- OSV
	Komunikační výchova	Vzkaz Vánoční přání, novoroční blahopřání	- píše správně po stránce obsahové a formální - učí se rozvrhnout text na ploše - snaží se o úhledný písemný projev	- OSV
	Literární výchova	Zima v lidové slovesnosti Mimočítanková četba	- seznamuje se s lidovými zvyky a obyčejí - přednáší text zpaměti - rozlišuje různé typy uměleckých textů - mimočítanková četba Robinson Crusoe	
Leden	Jazyková výchova	Slovní druhy	- v textu přiměřené náročnosti určuje všechny druhy slov - slova ohebná i neohebná	- OSV
		Podstatná jména	- podstatná jména skloňuje podle vzorů i předseda, soudce - odůvodňuje psaní i/y v koncovekách - přiřazuje pád, číslo, rod a u mužského životnost - zná koncovky -ích, -oví, -ami, -emi, -mi	- OSV
		Přídavná jména	- určí přídavná jména - rozezná jejich druh	
	Komunikační výchova	Rozvoj fantazie Porozumění textu	- tvoří vlastní literární text (verše, rýmy) - samostatně reprodukuje text po tichém čtení	- OSV
	Literární výchova	Vánoční četba	- dokáže vyjádřit své dojmy z četby - seznamuje s nimi ostatní spolužáky pomocí referátu o knize	
Únor	Jazyková výchova	Přídavná jména	- skloňuje přídavná jména podle vzoru mladý, jarní, otcův, matčin - umí zdůvodnit pravopis koncovek	
		Opakování a procvičování	- po celkovém procvičování napíše kontrolní práci - učí se pracovat s chybou a psát opravy se zdůvodněním	
	Komunikační výchova a literární výchova	Literární soutěž Požární ochrana očima dětí	- tvoří vlastní literární text (verše, rýmy) - sestaví osnovu vyprávění, text rozdělí do odstavců - přispívá do školního časopisu	- MV - GV

Březen	Jazyková výchova	Slovesa	<ul style="list-style-type: none"> - určuje nebo tvoří osobu, číslo, způsob a čas u oznamovacího - nově určuje čas minulý a přítomný u podmiňovacího způsobu - ovládá pravopis koncovky sloves v přítomném čase - ovládá pravopis sloves v přičestí minulém ve shodě s podmětem 	- OSV
		Zájmena	<ul style="list-style-type: none"> - pozná zájmena a určuje jejich druh - skloňuje osobní zájmena, umí užívat jejich delší i kratší tvary 	
	Komunikační výchova	Rozhovor	<ul style="list-style-type: none"> - určuje nebo tvoří osobu, číslo, způsob a čas u oznamovacího - nově určuje čas minulý a přítomný u podmiňovacího způsobu - ovládá pravopis koncovky sloves v přítomném čase 	- OSV
	Literární výchova	Bajka, báje, balada Mimočítanková četba	<ul style="list-style-type: none"> - použije pojmy při jednoduchém rozboru literárního díla - pozná humor v literatuře (Polednice Erben x Suchý) - seznamuje se s dalšími základními pojmy literární teorie - poznává prózu s dětským hrdinou 	- MV
Duben	Jazyková výchova	Číslovky	<ul style="list-style-type: none"> - pozná číslovky a určuje jejich druhy - ovládá psaní tečky za řadovými číslovkami - zvládá psaní a čtení letopočtů - užívá tvar jmen počítaných předmětů podle poslední číslovky - skloňuje základní číslovky dva, tři, čtyři, pět ve všech rodech - dokáže správně určit spisovné tvary číslovek dvě a obě 	- OSV
		Příslovce	<ul style="list-style-type: none"> - pozná a určí příslovce - tvoří příslovce z přídavných a podstatných jmen a naopak - setkává se s druhy příslovcí 	
	Komunikační výchova	Vyprávění Popis pracovního postupu	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví osnovu vyprávění, vymyslí nadpis - dokáže popsat pracovní postup 	- OSV
	Literární výchova	Drama	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s dalšími základními pojmy literární teorie: komedie, tragédie, drama - navštěvuje divadelní představení 	
Květen	Jazyková výchova	Skladba	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná větu jednoduchou a souvětí - píše větné vzorce u delších souvětí nebo podle vzorců tvoří složitější souvětí - určí základní skladební dvojici, poznává termín věta holá - rozeznává druhy podmětů a přísudků - určuje rozvíjející větné členy – přívlastek, předmět, příslovečné určení - rozšiřuje zásobu spojovacích výrazů o další spojky, vztažná zájmena a příslovce - odůvodní psaní znamének v textu 	- OSV

Květen	Komunikační výchova	Dopis, zpráva, složenka	- rozezná dopis osobní x úřední, užívá oslovení - napíše stručnou zprávu - vyplní jednoduchý tiskopis	- OSV
	Literární výchova	Fantasy literatura	- zaznamenává svou četbu do čtenářského deníku	
Červen	Jazyková výchova	Přímá řeč Opakování	- v textu vyhledává přímou řeč a různé druhy uvozovacích vět - upraví přímou řeč na nepřímou a naopak - ovládá grafický záznam přímé řeči - po celkovém procvičování napíše kontrolní práci - učí se pracovat s chybou a psát opravy se zdůvodněním	- OSV
	Komunikační výchova	Vyprávění Veřejné vystoupení	- vypráví podle obrázkové osnovy - dorozumí se beze slov – symboly, značky, znamení - přednáší literární texty z paměti - vhodně využívá výrazových prostředků (tempo, gradace, hlasitost, artikulace...)	- OSV - MV
	Literární výchova	Řeč autora, řeč postav	- dramaturguje text, užívá dialogu v textu - komedie, tragédie, drama - připravuje veřejné vystoupení	- MV

Změna plánu vyhrazena